

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE MEDI AMBIENT, I MEDI RURAL I MARÍ

12937 *Reial decret 1221/2009, de 17 de juliol, pel qual s'estableixen normes bàsiques d'ordenació de les explotacions de ramat porcí extensiu i pel qual es modifica el Reial decret 1547/2004, de 25 de juny, pel qual s'estableixen normes d'ordenació de les explotacions cunícoles.*

El Reial decret 1132/1981, de 24 d'abril, sobre ordenació sanitària i zootècnica de les explotacions porcines extensives es va fer ressò, en el seu moment, de la realitat que suposava la tradicional explotació comercial de bestiar porcí ibèric en sistema extensiu, en l'àmbit d'una perfecta simbiosi amb la devesa arbrada del sud-oest peninsular, i va crear les condicions necessàries per garantir el correcte desenvolupament d'aquest particular sistema productiu, impulsant alhora l'aprofitament ordenat dels recursos productius naturals de la devesa i la promoció del tronc porcí ibèric.

Amb el transcurs dels anys, els nous conceptes de desenvolupament sostenible, extensivitat, benestar animal, protecció agroambiental, condicionalitat, i qualitat i sanitat pecuàries, dibuixen un escenari més complex en el qual la producció animal ha de trobar el seu lloc. D'aquest enfocament, lògicament, no en queda exempta la producció porcina en sistema extensiu, la qual, sense oblidar la devesa com a base territorial a la qual, de manera tradicional, aquest tipus de producció estava fonamentalment lligat, també s'ha de relacionar amb la presència, en tot el territori espanyol, de sistemes associats a l'aprofitament dels recursos naturals mitjançant pasturatge, vinculat principalment a les races autòctones pròpies de les diferents comunitats autònomes.

Conseqüentment, es procedeix a desplegar, en l'article 4.1.g) d'aquest Reial decret, per a les explotacions de referència, el que assenyala l'article 4 de la Llei 32/2007, de 7 de novembre, per a la cura dels animals en la seva explotació, transport, experimentació i sacrifici, mitjançant l'adaptació per a les explotacions esmentades del que disposa, per a les explotacions porcines en general, la Directiva 2001/88/CE del Consell, de 23 d'octubre de 2001, per la qual es modifica la Directiva 91/630/CEE relativa a les normes mínimes per a la protecció de porcs i la Directiva 2001/93/CE de la Comissió, de 9 de novembre de 2001, per la qual es modifica la Directiva 91/630/CEE relativa a les normes mínimes per a la protecció de porcs, així com el Reial decret 1135/2002, de 31 d'octubre, sobre normes mínimes per a la protecció de porcs.

A aquesta nova orientació de la ramaderia envers models més sostenibles, que el model agrícola europeu representa, s'hi uneix el més que possible foment d'aquest sistema de producció en extensiu, derivat de l'aplicació de la Política Agrícola Comuna després de la darrera reforma, que propugna una major orientació de les produccions ramaderes envers el mercat, mitjançant la desvinculació dels règims d'ajudes respecte de produccions determinades.

A més, cal tenir en compte que el març de l'any 2000 es publicava el Reial decret 324/2000, de 3 de març, pel qual s'estableixen normes bàsiques d'ordenació de les explotacions porcines i mitjançant el qual es pretenia adaptar la normativa vigent en matèria d'ordenació d'explotacions porcines intensives a la nova realitat del sector en aquest règim de producció. Quedaven exceptuades de l'aplicació d'aquesta normativa les explotacions porcines en sistemes de producció extensius.

També cal destacar el desenvolupament, els darrers anys, de nous models productius que han de tenir cabuda en un o altre sistema de producció, sempre amb el context legal adequat, i perfectament definits quant a la seva consideració com a sistemes de producció extensius o intensius.

Així mateix, es fa necessari el desplegament reglamentari de la Llei 8/2003, de 24 d'abril, de sanitat animal, pel que fa a l'ordenació sanitària de les explotacions porcines extensives.

D'altra banda, la publicació del Reial decret 479/2004, de 26 de març, pel qual s'estableix i regula el Registre general d'explotacions ramaderes (en endavant, REGA), exigeix adaptar les disposicions del Registre general de les explotacions porcines extensives a l'estructura i el contingut d'aquest REGA.

Per tant, actualment cal que, de manera anàloga a la producció intensiva, es configuri un nou marc legal per a la producció porcina extensiva en el seu sentit més ampli, basat en el principi d'integració d'aquest tipus de producció amb el medi físic que la sustenta, i fonamentat en l'aprofitament dels recursos agroforestals, principalment mitjançant el pasturatge, i amb respecte a les exigències derivades de la normativa comunitària sobre benestar animal, higiene i sanitat pecuària, així com sobre protecció del medi ambient. Alhora, ha de garantir unes condicions mínimes de les explotacions en tot el territori espanyol que minimitzin els riscos de tipus sanitari o mediambiental que aquestes explotacions poden comportar per les seves especials característiques. Amb aquest objectiu, d'acord amb aquesta matèria, s'estableixen unes normes bàsiques relatives a aspectes tècnics que, tenint en compte les particularitats pròpies d'aquest sistema de maneig, possibilitin el desenvolupament d'una activitat productiva, equilibrada i competitiva, i es garanteixi la consecució de la finalitat objectiva a què correspon la competència estatal sobre les bases. De forma conseqüent, es deroga el Reial decret 1132/1981, de 24 d'abril, sobre ordenació sanitària i zootècnica de les explotacions porcines extensives, i el concepte d'aquestes explotacions previst en el Reial decret 324/2000, de 3 de març, pel qual s'estableixen normes bàsiques d'ordenació de les explotacions porcines.

D'altra banda, resulta necessari incorporar una disposició addicional de modificació de l'article 5 del Reial decret 1547/2004, de 25 de juny, pel qual s'estableixen normes d'ordenació de les explotacions cunícules, pel que fa als requisits d'identificació de l'espècie cunícola. Aquesta modificació permet adoptar, en la identificació dels animals amb destinació a escorxador, els nous dispositius de transport disponibles, que permeten una identificació inequívoca de l'origen dels animals sense que calgui la identificació individual de les gàbies de transport, tècnicament més difícil. Conseqüentment, es deixa sense contingut l'annex III d'aquest Reial decret, pel fet que ja no és necessària la codificació que hi ha inclosa.

En l'elaboració d'aquest Reial decret han estat consultades les comunitats autònomes i les entitats més representatives dels sectors afectats.

Aquest Reial decret es dicta en virtut de l'habilitació continguda en la disposició final cinquena de la Llei 8/2003, de 24 d'abril, de sanitat animal.

En virtut d'això, i a proposta de la ministra de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí, amb l'aprovació prèvia de la vicepresidenta primera del Govern i ministra de la Presidència, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 17 de juliol de 2009,

DISPOSO:

Article 1. *Objecte i àmbit d'aplicació.*

1. Aquest Reial decret estableix les normes mínimes per a l'ordenació zootècnica i sanitària de les explotacions de bestiar porcí en sistema de producció extensiu, pel que fa a les seves condicions de base territorial, règim alimentari d'aprofitament de recursos propis, i maneig i instal·lacions, que permetin un desenvolupament correcte de l'activitat ramadera en el subsector porcí espanyol vinculat a l'extensivitat, de conformitat amb la normativa vigent en matèria d'higiene, sanitat pecuària, identificació i registre, alimentació animal, benestar animal i medi ambient.

2. Queden exceptuades d'aquesta regulació:

a) Les explotacions porcines en sistema de producció intensiu, que són objecte del Reial decret 324/2000, de 3 de març, pel qual s'estableixen normes bàsiques d'ordenació de les explotacions porcines i, en tot cas, les que superin les densitats màximes establertes a l'article 4.1.a).

b) Les explotacions ramaderes especials, del punt 2 de l'annex III del Reial decret 479/2004, de 26 de març, pel qual s'estableix i regula el Registre general d'explotacions ramaderes, a excepció de les pastures de l'apartat 9 d'aquell punt 2.

3. A les explotacions per a autoconsum, segons es defineixen a l'article 2, no els és aplicable el que estableix l'article 3, l'article 4.1. b), c), d), f) i h), l'article 4.2 i l'article 8.1 d'aquest Reial decret.

A les explotacions reduïdes, segons es defineixen a l'article 2, no els és aplicable el que estableix l'article 4.2.a).

4. Aquest Reial decret és aplicable en tot el territori nacional.

Article 2. *Definicions.*

1. A l'efecte d'aquest Reial decret són aplicables, pel que fa a l'espècie porcina, les definicions recollides a l'article 2 del Reial decret 324/2000, de 3 de març, a l'article 3 de la Llei 8/2003, de 24 d'abril, i a l'article 2 del Reial decret 479/2004, de 26 de març.

2. A més, s'entén com a:

a) Sistema d'explotació extensiu: el basat en la utilització amb fins comercials d'animals de l'espècie porcina en una àrea contínua i determinada, caracteritzat per una càrrega ramadera definida que mai no pot ser superior a l'establerta a l'article 4.1.a), i per l'aprofitament directe per part dels animals dels recursos agroforestals durant tot l'any, principalment mitjançant pasturatge, de manera que aquest aprofitament, que pot ser complementat amb l'aportació de matèries primeres vegetals i pinsos, constitueix la base de l'alimentació del bestiar en la fase d'engreix i permeti el manteniment de la base territorial, tant en l'aspecte econòmic com en el mediambiental.

b) UBG. Unitat de bestiar gros: equivalent a un boví adult.

c) Explotació extensiva d'autoconsum: la que té com a finalitat engreixar animals amb destí exclusiu al consum familiar, amb una producció màxima anual que no sobrepassi els 5 porcs d'engreix, i sense disposar d'efectius reproductors.

d) Explotació extensiva reduïda: la que alberga un nombre màxim de 5 reproductors, amb no més de 25 animals d'engreix. En tot cas, l'explotació no pot albergar una quantitat de porcs superior a l'equivalent de 5 UBG.

e) Instal·lacions permanents: es consideren així:

1r Les edificacions disposades per al manteniment, en alguna forma de confinament, dels animals reproductors, amb progènie o sense, durant el període de cria o recria, així com dels porcs d'engreix, sense poder albergar, per tant, una capacitat de bestiar superior a l'autoritzada en el registre per a l'explotació porcina extensiva, d'acord amb la seva classificació zootècnica. Aquesta capacitat màxima autoritzada és un factor limitant del nombre de caps que pot albergar l'explotació.

2n Qualsevol edificació que formi part de l'explotació i estigui destinada a albergar tots els animals de l'explotació, d'acord amb la seva capacitat màxima, amb finalitats sanitàries o de maneig.

f) Bioseguretat: conjunt de mesures que comprenen tant estructures de l'explotació com aspectes del maneig, orientades a protegir els animals de l'entrada i la difusió de malalties infectocontagioses i parasitàries a l'explotació.

Article 3. *Classificació de les explotacions porcines extensives.*

1. Classificació zootècnica: segons la seva orientació zootècnica, les explotacions porcines en sistema extensiu queden classificades en les categories següents:

a) De selecció: les que tenen orientada l'activitat principalment a la producció d'animals reproductors de raça o híbrids. Poden ser:

1r De selecció de raça, regulades en el Reial decret 2129/2008, de 26 de desembre, pel qual s'estableix el Programa nacional de conservació, millora i foment de les races ramaderes.

2n De selecció d'híbrids, previstes en el Reial decret 1108/1991, de 12 de juliol, sobre normes zootècniques aplicables als reproductors porcins híbrids.

b) De multiplicació: les que orienten la seva activitat principalment a la multiplicació d'animals de raça o híbrids, procedents de les explotacions de selecció, amb la finalitat principal d'obtenir animals destinats a la reproducció, mitjançant l'aplicació dels corresponents programes zootècnics i sanitaris, i poden generar els seus reproductors per a l'autoreposició.

Els reproductors utilitzats en aquestes explotacions han d'estar inscrits en els llibres genealògics o en els registres oficials corresponents, regulats en les disposicions esmentades en els números 1r i 2n de l'apartat anterior.

c) De recia de reproductors: les que orienten la seva activitat a criar futurs reproductors procedents d'una sola explotació autoritzada per a la venda de reproductors, que tenen com a destí la reproducció o, marginalment, la fase d'acabat o engreix.

d) De producció: les que orienten la seva activitat principalment a la producció de garrins per a engreix i sacrifici, i poden generar els seus reproductors per a autoreposició. Així mateix, es poden orientar a la venda de reproductors, com a activitat secundària de l'explotació, sempre que es disposi de l'autorització corresponent per part de l'autoritat competent. Segons l'activitat productiva es classifiquen en:

1r De cicle tancat, quan tot el procés productiu, és a dir, el naixement, la cria, la recia i l'engreix, té lloc en una mateixa explotació, utilitzant únicament la producció pròpia.

2n De cicle obert, quan el procés productiu es limita al naixement i la cria dels garrins, procés que es pot prolongar fins a la recia, per engreixar-los posteriorment en altres explotacions autoritzades. Tot i així, en aquest tipus d'explotació, part de la producció de garrins pot realitzar tot el procés productiu a l'explotació.

e) D'engreix: les dedicades a la recia i a l'engreix en règim extensiu d'animals amb destí a l'escorxador. Excepcionalment, l'autoritat competent de la comunitat autònoma on estigui situada l'explotació pot autoritzar la sortida dels animals a una altra explotació extensiva d'engreix, exclusivament per a l'aprofitament estacional de recursos naturals, en un període previ al sacrifici.

2. Classificació per la seva capacitat productiva: les explotacions porcines extensives es classifiquen segons la capacitat productiva que tenen, expressada en UBG, d'acord amb les equivalències establertes per a cada tipus de bestiar a l'article 4.1.a) 1r, de la manera següent:

- a) Grup primer: explotacions amb capacitat fins a 37 UBG.
- b) Grup segon: explotacions amb una capacitat de 38 a 112 UBG.
- c) Grup tercer: explotacions amb una capacitat de 113 a 225 UBG.

Les comunitats autònomes poden modular la capacitat màxima prevista a l'apartat c), segons les característiques de les zones en què s'ubiquen les explotacions, les circumstàncies productives o altres condicions que pugui determinar l'òrgan competent de la comunitat, però en cap cas es pot augmentar aquesta capacitat en més d'un 20%.

Article 4. *Condicions mínimes de les explotacions porcines extensives.*

1. De caràcter general.

a) Densitat ramadera.

1r La càrrega ramadera de les explotacions porcines extensives no pot superar el límit establert per a cada explotació en el Registre d'explotacions previst a l'article 7, i no

pot sobrepassar la densitat de 15 porcs d'engreix/hectàrea (2,4 UBG/ha), o el seu equivalent d'acord amb la taula següent:

- 1.1 Truja amb garrins de fins a 23 kg: 0,30 UBG.
- 1.2 Truja de reposició: 0,14 UBG.
- 1.3 Porc de 50 a 150 kg: 0,16 UBG.
- 1.4 Verro: 0,30 UBG.

Es poden mantenir animals de diferents categories, sempre d'acord amb les equivalències descrites en aquest apartat, i dins de les densitats màximes establertes.

2n Quan se superi aquesta càrrega ramadera autoritzada per a les explotacions extensives, l'explotació es considerarà dins de l'àmbit d'aplicació del Reial decret 324/2000, de 3 de març, encara que els animals estiguin en un règim de producció a l'aire lliure.

3r Els òrgans competents de les comunitats autònomes poden reduir la càrrega a autoritzar en el marc dels seus respectius àmbits territorials basant-se, almenys, en criteris agronòmics, mediambientals i orogràfics.

b) Extensió de les explotacions: les explotacions porcines extensives s'han d'establir sobre una superfície sempre contínua d'una dimensió mínima d'1 hectàrea, segons el SIGPAC o un sistema de registre equivalent que estableixin els òrgans competents de les comunitats autònomes.

c) Alimentació:

1r Els verros, les femelles reproductores i els garrins fins al deslletament, es poden mantenir en instal·lacions adequades, subjectes a alimentació programada amb pinsos durant la fase de cria. Tanmateix, s'ha de garantir el lliure accés al camp i als recursos naturals de l'explotació dels reproductors, segons sigui procedent d'acord amb el seu estat fisiològic.

2n Els porcs deslletats, la cria i la cria fins als 100 quilograms de pes viu s'han de mantenir amb un règim alimentari que permeti l'aportació de pinsos adequats a la seva fase de desenvolupament biològic, i garanteixi la seva estada en el camp i l'accés als recursos naturals de l'explotació.

3r L'alimentació en l'engreix ha de consistir en pasturatge, aprofitament a dent de rostolls i productes silvícoles, i subministrament dels aliments que tradicionalment s'hagin utilitzat en cada regió per completar l'engreix dels porcs, tot això complementat, si escau, amb pinsos adequats al moment fisiològic dels animals explotats.

4t El que disposen els tres paràgrafs anteriors s'entén sense perjudici que, en el marc de les normes de qualitat de determinats productes del porc ibèric o d'altres productes de l'espècie porcina, s'estableixin altres condicions en relació amb l'alimentació, segons la designació del producte que consti a l'etiqueta.

d) Infraestructures: les explotacions porcines extensives han de disposar d'instal·lacions suficients, que permetin albergar els animals en condicions adequades, d'acord amb les seves necessitats en les diferents etapes productives. A més, per tal de mantenir les condicions higienicosanitàries i de bioseguretat, l'explotació ha de disposar de:

1r Tanques: la superfície de l'explotació porcina ha d'estar tancada perimetralment amb una tanca o un sistema equivalent que impedeixi el trànsit incontrolat d'animals i vehicles.

2n Accés: totes les entrades assignades per a la recepció de vehicles de transport d'animals o de qualsevol altre tipus han de disposar d'algun sistema eficaç per a la desinfecció de les rodes i de la resta del vehicle. Així mateix, han de disposar d'un sistema apropiat per a la desinfecció del calçat dels operaris i els visitants.

3r Edificacions: la disposició de les instal·lacions permanents de l'explotació, utilitatges i equip ha de possibilitar, en tot moment, la realització d'una eficaç desinfecció, desinfectació, desinsectació i desratització.

4t Instal·lacions per a aïllament o segrest: les explotacions han de disposar d'instal·lacions permanents que permetin l'aïllament o el segrest, quan calgui per raons

sanitàries, de tots els animals de l'explotació, d'acord amb la capacitat màxima registrada.

5è Control de visites: en les explotacions s'ha de disposar d'un sistema eficaç de control o registre de visites en el qual s'han d'anotar totes les que es produeixin a l'àrea de les instal·lacions permanents i que permeti, així mateix, la identificació dels vehicles que hi entrin o en surtin.

6è Utilitatge i vestuari: en les explotacions, els utilitatges de neteja i maneig i el vestuari del personal han de ser d'ús exclusiu de cada explotació, i s'ha de disposar de les mesures necessàries higienicosanitàries i de bioseguretat perquè el personal que hi desenvolupi feines i l'utilitatge utilitzat no puguin transmetre malalties.

e) Sobre sanitat.

1r Programes sanitaris: les explotacions porcines extensives han d'aplicar i mantenir els programes i les normes sanitàries contra les principals malalties de l'espècie subjectes a control oficial, aprovats per l'autoritat competent i controlats i aplicats pel veterinari autoritzat o habilitat.

2n Eliminació de subproductes: les explotacions han de disposar d'un sistema de recollida i emmagatzematge de cadàvers i altres subproductes d'origen animal no destinats a consum humà, per tal que siguin retirats i eliminats. Aquest sistema s'ha de realitzar, en tot cas, d'acord amb el que preveu el Reglament (CE) núm. 1774/2002 del Parlament Europeu i del Consell, de 3 d'octubre de 2002, pel qual s'estableixen les normes sanitàries aplicables als subproductes animals no destinats al consum humà.

3r Les explotacions que venguin animals destinats a la reproducció, per tal de poder dur a terme aquesta activitat han d'estar qualificades com a indemnes o oficialment indemnes de les malalties previstes a l'annex I.

4t Només es permet el moviment d'animals vells amb destinació a centres d'agrupament de reproductors per a substitució d'animals vells o directament a escorxador. En qualsevol cas, els camions han d'anar rentats i desinfectats correctament, i s'han d'impedir càrregues compartides amb altres categories de porcí.

f) Programa de maneig i rotació: les mesures de maneig a aplicar en les explotacions porcines extensives han de garantir una utilització adequada de tot el medi físic, aprofitant els recursos naturals de l'explotació en els termes previstos a l'apartat 1.c) d'aquest article, establint sistemes de rotació i aprofitament racional d'aquests sistemes, i evitant fenòmens de sobreexplotació que suposin un deteriorament de l'ecosistema de suport.

Per aconseguir-ho, s'ha d'establir un programa de maneig i rotació, aprovat per a cada explotació per l'autoritat competent, amb la periodicitat que aquesta estableixi. Considerant amb caràcter anual la capacitat dels recursos naturals, s'ha de determinar la densitat ramadera màxima en cada cas, sempre dins dels límits establerts a l'apartat 1.a) d'aquest article. Així mateix, el programa de maneig ha d'incloure la menció de la raça o races dels animals de l'explotació.

Les autoritats competents de la comunitat autònoma poden establir un procediment de control del compliment dels programes de maneig aprovats.

g) Benestar animal: a les explotacions porcines extensives regulades per aquest Reial decret, els és aplicable el Reial decret 1135/2002, de 31 d'octubre, relatiu a les normes mínimes per a la protecció de porcs. El punt 3 de l'article 3, així com els punts 2 i 5 del capítol I de l'annex del Reial decret esmentat, únicament és aplicable a les instal·lacions permanents de les explotacions extensives.

Si per motius degudament justificats des del punt de vista profilàctic o terapèutic s'ha de realitzar la castració d'una femella, aquesta operació ha de ser certificada i realitzada per un veterinari, amb anestèsia i analgèsia prolongada.

h) Requisits mediambientals: a més del que s'assenyala en apartats anteriors en matèria de protecció del medi ambient, la gestió de fems procedents de les instal·lacions permanents de les explotacions porcines extensives, s'ha de realitzar mitjançant la utilització d'algun dels procediments previstos i en les condicions establertes a l'article 5.U.B.b., del Reial decret 324/2000, de 3 de març.

2. Per a explotacions de porcí extensiu de nova creació: les explotacions de porcí extensiu que s'instal·lin després de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret han de complir, a més de les condicions establertes a l'apartat 1 d'aquest article, els requisits següents:

a) Ubicació:

1r En aplicació del que estableix l'article 36.1 de la Llei 8/2003, de 24 d'abril, i per tal d'evitar o minimitzar la propagació de malalties infeccioses i parasitàries i de preservar el seu estat sanitari, les explotacions porcínes extensives de nova creació han de mantenir, des de les seves instal·lacions permanents dedicades a l'alberg d'animals fins a les instal·lacions permanents més pròximes que alberguin animals d'altres explotacions porcínes, la distància mínima de seguretat establerta a l'article 5.Dos.A)1 del Reial decret 324/2000, de 3 de març, per als diferents grups la capacitat productiva que tinguin, d'acord amb la definició dels grups establerta en aquest Reial decret. Les comunitats autònomes poden augmentar o disminuir aquesta distància d'acord amb les especials característiques agronòmiques, orogràfiques i mediambientals de la ubicació de cada explotació, i d'acord igualment amb la seva capacitat instal·lada, en particular en relació amb les distàncies establertes per al grup primer. Aquesta distància de seguretat també és l'establerta en aquest Reial decret 324/2000, de 3 de març, respecte d'escorxadors, indústries càrnies, establiments de transformació o eliminació de cadàvers i altres subproductes d'origen animal no destinats a consum humà, i els centres de concentració de bestiar porcí.

Les distàncies mínimes establertes no són aplicables entre les instal·lacions permanents que alberguin animals de les explotacions porcínes extensives i els escorxadors que sacrificuin espècies diferents dels ungulats domèstics, així com entre aquestes explotacions i les indústries càrnies, sempre que, segons el parer de l'autoritat competent en matèria de sanitat animal, tant les explotacions com els escorxadors o indústries disposin dels sistemes d'aïllament sanitari adequats d'acord amb la normativa vigent.

2n Sense perjudici del que disposa la normativa nacional i autonòmica respecte de distàncies mínimes a vies de comunicació, les instal·lacions permanents d'explotacions de nova creació s'han de situar a una distància superior a 100 metres de les vies públiques importants, com ara ferrocarrils, autopistes, autovies i carreteres de la Xarxa Nacional, i a més de 25 metres de qualsevol altra via pública.

b) Infraestructures:

1r Les explotacions instal·lades després de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret han d'estar dissenyades, a més, per evitar l'entrada de vehicles aliens de proveïment de pinsos, de càrrega i descàrrega d'animals, i de retirada de fems i purins i d'animals morts. Aquestes operacions s'han de realitzar des de fora de l'explotació, a través d'un moll de càrrega extern, i està totalment prohibida l'entrada del transportista. El moll exterior s'ha de rentar i desinfectar després de la càrrega/descàrrega de cada lot de porcs.

2n Tot i així, quan la ubicació de l'explotació així ho exigeixi, es pot admetre l'entrada a l'explotació dels vehicles esmentats en el paràgraf anterior, sempre que, a més de la tanca perimetral exigida a l'apartat 1.d).1r, les instal·lacions permanents de l'explotació estiguin incloses en un recinte tancat. En aquest cas, aquestes operacions de càrrega i descàrrega s'han de realitzar des de fora del recinte tancat.

Article 5. *Identificació dels animals.*

1. La identificació dels animals s'ha de fer d'acord amb el que disposa el Reial decret 205/1996, de 9 de febrer, pel qual s'estableix un sistema d'identificació i registre dels animals de les espècies bovina, porcína, ovina i cabrum, així com d'acord amb qualsevol identificació addicional establerta en els programes sanitaris enfront de determinades malalties porcínes.

2. Els animals han de ser remarcats amb el codi de les explotacions per on passin, i han d'arribar a l'escorxador, si escau, identificats amb el codi corresponent a l'explotació de procedència immediata anterior.

Article 6. *Llibre de registre d'explotació.*

1. Segons s'estableix a l'article 4 del Reial decret 205/1996, de 9 de febrer, els titulars de les explotacions han de portar, de manera actualitzada, un llibre de registre d'explotació aprovat per l'autoritat competent, denominat, d'ara endavant, llibre de registre.

2. El llibre de registre s'ha de portar de forma manual o informatitzada, ha d'estar disponible a l'explotació i ha de ser accessible per a l'autoritat competent, a petició d'aquesta, mantenint les dades corresponents al període que aquesta determini i que, en qualsevol cas, no pot ser inferior als tres últims anys d'activitat de l'explotació, o als tres anys posteriors al final de l'activitat de l'explotació, si s'escau, cas en el qual ha d'estar igualment disponible per la consulta, per part de l'autoritat competent, en el domicili de l'últim titular de l'explotació, o en el domicili social de l'entitat titular, o de la que l'hagi succeït en l'exercici de l'activitat ramadera. En cas de cessament de tota activitat ramadera del titular de l'explotació, el llibre de registre ha de ser dipositat on l'autoritat competent ordeni.

3. El llibre de registre ha de contenir, almenys, les dades recollides a l'annex II d'aquest Reial decret, sense perjudici de qualsevol altra informació que estableixi la normativa vigent.

Article 7. *Registre d'explotacions.*

1. Es crea, adscrit, a la Direcció General de Recursos Agrícoles i Ramaders del Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí, el Registre general d'explotacions porcines extensives, integrat en el Registre general d'explotacions ramaderes (REGA), establert a l'article 3 del Reial decret 479/2004, de 26 de març, al qual cal atènyer-se pel que fa al seu contingut i funcionament. El registre esmentat ha de contenir la informació relativa a totes les explotacions extensives ubicades a Espanya.

2. Les comunitats autònomes han d'inscriure en un registre les explotacions extensives que s'ubiquin en el seu àmbit territorial, d'acord amb el que estableix el Reial decret 479/2004, de 26 de març, en el qual han de fer constar, almenys, totes les dades establertes a l'annex II d'aquest Reial decret, llevat del seu apartat B11, i d'acord amb les classificacions establertes a l'article 3 d'aquest Reial decret.

3. En el cas de les explotacions registrades exclusivament per a engreix, de conformitat amb l'article 3.1.e), quan, per raons climatològiques, no es puguin aprofitar els recursos naturals per a alimentació dels animals durant un període superior a 3 anys consecutius, s'hi poden mantenir registrades, a criteri de l'autoritat competent, malgrat el que estableix l'article 3.7 del Reial decret 479/2004, de 26 de març, pel que fa a la baixa de l'explotació.

Article 8. *Obligacions dels titulars.*

Sense perjudici de les obligacions derivades de l'aplicació de la normativa vigent, els titulars de les explotacions porcines extensives han de:

1. Presentar, als òrgans competents de les comunitats autònomes, amb la periodicitat que aquests estableixin, el programa de maneig i rotació previst a l'apartat 1.f) de l'article 4 d'aquest Reial decret per tal que sigui aprovat, així com declarar la superfície total de l'explotació porcina extensiva, presentant-ne la documentació acreditativa, d'acord amb el procediment que estableixi l'autoritat competent.

2. Facilitar a l'autoritat competent, d'acord amb els terminis establerts a l'article 4 del Reial decret 479/2004, de 26 de març:

a) La informació necessària per al registre de la seva explotació incloent-hi, almenys, les dades indicades en els apartats A. 2, 3 i 5 i en els apartats B.2, 6, 7, 9, 10 i 12 a 15 de l'annex II d'aquest Reial decret, especificant les dades següents:

1r Per a l'apartat A.5 (Tipus d'explotació de què es tracti): si es tracta de producció i reproducció, o pastures.

2n Per a l'apartat B.6 (Classificació zootècnica), d'acord amb les categories establertes a l'article 3.1 d'aquest Reial decret.

3r Per a l'apartat B.7 (Indicació de si es tracta d'autoconsum o no): indicació, segons el cas, de si es tracta d'una explotació d'autoconsum o reduïda.

4t Per a l'apartat B.10 (Classificació segons la capacitat productiva), d'acord amb els grups establerts a l'article 3.2 d'aquest Reial decret.

5è Per a l'apartat B.12 (Cens i data d'actualització): cens en el moment del registre, distingint categories d'animals i amb indicació de la raça, segons es defineix a l'apartat 2.c) d'aquest article.

6è Per a l'apartat B.15 (Capacitat màxima): establerta d'acord amb el programa anual de maneig presentat de conformitat amb l'apartat 1.f) de l'article 4.

b) La informació relativa als canvis que es produeixen en les dades de la seva explotació.

c) La informació relativa al cens total dels animals, mantinguts en l'explotació durant el període censal, entenent-se com a tal el període comprès entre l'1 de gener i el 31 de desembre, tots dos inclusivament, de l'any anterior al de la comunicació d'aquest cens.

A aquests efectes s'entén per cens total:

1r Per a les explotacions incloses en els apartats 1.a), 1.b) i 1.d), de l'article 3, es considera com a cens total la suma de: el nombre total d'animals reproductors (truges, reposició i verros), presents a l'explotació en data 1 de gener, més el nombre d'animals reproductors que han entrat a l'explotació i menys el nombre de reproductors que han sortit de l'explotació, durant el període comprès entre l'1 de gener i el 31 de desembre, els dos inclosos, més el nombre total de garrins, porcs d'engreix i porcs de cria que han sortit de l'explotació amb destinació a altres explotacions o al sacrifici durant el període censal. En aquest cas, el cens total es desglossa en les categories següents: engreix, garrins, cria/transició, truges, reposició i verros. Per a cada una d'aquestes categories, cal indicar la raça a la qual pertanyen els animals, distingint:

Raça porcina ibèrica i els seus encreuaments.
Altres races.

2n Per a les explotacions incloses en els apartats 1.c) i 1.e), de l'article 3, el nombre total d'animals que han sortit de l'explotació amb destinació a altres explotacions o al sacrifici durant el període censal. En aquest cas, el cens total es desglossa en les categories següents: engreix, garrins, cria/transició, truges, reposició i verros. Per a cadascuna d'aquestes categories, cal indicar la raça a la qual pertanyen els animals, distingint:

Raça porcina ibèrica i els seus encreuaments.
Altres races.

3r El cens total s'ha de comunicar abans de l'1 de març de cada any, indicant el cens total de l'any anterior. Tanmateix, l'autoritat competent pot actualitzar el cens de les explotacions, amb motiu de les actuacions administratives que hi dugui a terme.

3. Proveir de mitjans d'informació i de formació adequada, en matèria de bioseguretat i de benestar animal, els operaris, d'acord amb els continguts que estableixi l'autoritat competent.

Article 9. *Autorització i registre de noves explotacions*

Per poder ser autoritzades les explotacions de nova creació, han d'haver estat inscrites en el Registre d'explotacions porcines extensives. A aquests efectes, han d'acreditar el compliment dels requisits establerts en aquest Reial decret i en qualsevol altra normativa aplicable, a requeriment de l'autoritat competent.

Article 10. *Inspecció i control.*

1. Les inspeccions pertinents per comprovar el compliment de les condicions i els requisits exigits en aquesta disposició corresponen als òrgans competents de les comunitats autònomes.

2. El Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí, en col·laboració amb les comunitats autònomes, ha d'instrumentar mecanismes de coordinació que assegurin una aplicació homogènia d'aquest Reial decret en tot el territori nacional, sobre la base d'una anàlisi de risc que consideri criteris sanitaris i mediambientals, entre d'altres.

Article 11. *Règim sancionador.*

1. En cas d'incompliment del que disposa aquest Reial decret, és aplicable el règim d'infraccions i sancions aplicable d'acord amb el que estableix la Llei 8/2003, de 24 d'abril, de sanitat animal, i el Reial decret 1945/1983, de 22 de juny, pel qual es regulen les infraccions i sancions en matèria de defensa del consumidor i de la producció agroalimentària.

2. En cas d'incompliment del que disposa l'article 4.1.g) i concordants d'aquest Reial decret és aplicable el règim d'infraccions i sancions aplicable d'acord amb el que estableix la Llei 32/2007, de 7 de novembre, per a la cura dels animals en la seva explotació, transport, experimentació i sacrifici.

3. En cas d'incompliment del que disposa l'article 4.1.h) i concordants d'aquest Reial decret, és aplicable el règim d'infraccions i sancions aplicable d'acord amb el que estableix la Llei 10/1998, de 21 d'abril, de residus, o, si escau, el Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'aigües.

4. El que disposen els apartats anteriors s'ha d'aplicar sense perjudici de les responsabilitats mediambientals, civils, penals o d'un altre tipus que puguin concórrer.

Disposició addicional única. *Modificació del Reial decret 1547/2004, de 25 de juny, pel qual s'estableixen normes d'ordenació de les explotacions cunícoles.*

El Reial decret 1547/2004, de 25 de juny, pel qual s'estableixen normes d'ordenació de les explotacions cunícoles, es modifica de la manera següent:

U. L'article 5 se substitueix pel text següent:

«Article 5. *Identificació dels animals de l'espècie cunícola.*

1. Els animals de l'espècie cunícola que abandonin una explotació ramadera ho han de fer en dispositius de transport precintats de manera que, per obrir-los, sigui imprescindible destruir el precinte.

2. A aquests efectes, s'entén per dispositiu de transport qualsevol sistema utilitzat per traslladar els animals entre explotacions, en el qual s'inclouen gàbies, caixes o altres elements per al transport d'animals que continguin la càrrega i que assegurin, en tot moment, una separació clara entre animals d'origens diferents en el vehicle de transport utilitzat.

3. Si els vehicles de transport utilitzats contenen animals procedents d'un únic origen i amb un únic destí, n'hi ha prou de precintat l'habitable del vehicle que alberga tots els animals en el seu conjunt.

4. En cas que els animals procedeixin d'origens diferents, cada trasllat ha d'estar associat a un document diferent.

5. Els precintes han de ser d'un sol ús, no reutilitzables, estar fabricats de material inalterable, a prova de falsificacions, i proveïts d'una marca indeleble i llegible que ha d'identificar de manera inequívoca l'explotació d'origen dels animals de l'espècie cunícola transportats segons s'estableix a l'apartat 7.a).

6. Malgrat el que estableix l'apartat anterior, els animals de l'espècie cunícola que tinguin un destí diferent del sacrifici a l'escorxador han de ser identificats individualment, abans d'abandonar l'explotació, amb el codi de l'explotació d'origen

mitjançant una marca indeleble i fàcilment llegible, que pot consistir en un cròtal o un tatuatge auricular. En els casos en què no resulti tècnicament possible realitzar aquesta identificació individual, cal atènyer-se al que disposen els apartats 1 a 5.

7. El codi d'explotació s'ha d'indicar:

a) En els precintes i en els cròtals auriculars, d'acord amb l'estructura i en l'ordre establert a l'article 5 del Reial decret 479/2004, de 26 de març, pel qual s'estableix i regula el Registre general d'explotacions ramaderes.

b) En el tatuatge auricular mitjançant:

1r Dos dígitos que identifiquen la província, segons la codificació de l'Institut Nacional d'Estadística.

2n Tres dígitos que identifiquen el municipi, segons la codificació de l'Institut Nacional d'Estadística.

3r Fins a set dígitos que identifiquin, de forma única, l'explotació dins del municipi.

En el cas d'animals destinats a intercanvis intracomunitaris o a l'exportació a tercers països, el tatuatge s'ha de completar amb la indicació "ES" al començament de la seqüència de lletres i números.»

Dos. L'annex III queda sense contingut.

Disposició transitòria primera. *Actualització del registre de les explotacions porcines extensives ja establertes.*

Els titulars de les explotacions porcines extensives que ja existien abans de l'entrada en vigor d'aquesta norma, han de sol·licitar a l'òrgan competent de la comunitat autònoma, en un termini que aquesta ha de determinar i que mai no pot ser superior a 24 mesos després de la publicació d'aquest Reial decret, la regularització de la seva situació en el Registre. Tanmateix, l'òrgan competent de la comunitat autònoma pot realitzar d'ofici aquesta regularització.

Disposició transitòria segona. *Adaptació de les explotacions porcines extensives ja establertes.*

Les explotacions porcines extensives que ja existien abans de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret, s'han d'adaptar a les condicions d'infraestructura i instal·lacions exigides a l'article 4.1, apartats d), g) i h) dins el termini que estableixi l'òrgan competent de la comunitat autònoma, que no pot ser superior als 24 mesos a partir de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queden derogats:

a) El Reial decret 1132/1981, de 24 d'abril, sobre ordenació sanitària i zootècnica de les explotacions porcines extensives.

b) L'article 2.2.b) del Reial decret 324/2000, de 3 de març, pel qual s'estableixen normes bàsiques d'ordenació de les explotacions porcines.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Les disposicions d'aquest Reial decret tenen el caràcter de normativa bàsica estatal, a l'empara del que disposa l'article 149.1.13a de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència sobre les bases i la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, llevat dels apartats 1.d), 1.e), 1.g), 2.a) i 2.b) de l'article 4 i el règim sancionador corresponent, que es dicten a l'empara del que disposa l'article 149.1.16a de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva sobre les bases i la coordinació general de la sanitat, i les lletres a), f) i h) de l'article 4.1, que es dicten a l'empara del que disposa

l'article 149.1.23a de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en legislació bàsica sobre protecció del medi ambient.

Disposició final segona. *Facultat de modificació.*

Es faculta el ministre de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí, per modificar el contingut dels annexos, per tal d'adaptar-los a la normativa comunitària.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 17 de juliol de 2009.

JUAN CARLOS R.

La ministra de Medi Ambient,
i Medi Rural i Marí,
ELENA ESPINOSA MANGANA

ANNEX I

Malalties per a les quals s'exigeix estar indemnes o oficialment indemnes per mantenir l'activitat de venda d'animals destinats a reproducció

Malaltia d'Aujeszky.

ANNEX II

Contingut mínim del llibre de registre d'explotació

El llibre de registre d'explotació ha de contenir, amb caràcter general, les dades següents.

- a) Codi d'explotació.
- b) Nom, adreça de l'explotació i coordenades geogràfiques.
- c) Identificació del titular i adreça, incloent-hi NIF, CIF i telèfon.
- d) Classificació zootècnica de l'explotació, d'acord amb el que estableix l'article 3.1.
- e) Inspeccions i controls: data de realització, motiu, número d'acta (si s'escau) i identificació del veterinari actuant.
- f) Capacitat màxima desglossada per les categories següents: engreix, garrins, cria/transició, truges, reposició i verros.
- g) Entrada de lots d'animals: data, nombre d'animals i categoria a la qual pertanyen, codi de l'explotació de procedència i número de guia o certificat sanitari o document de trasllat.
- h) Sortida de lots d'animals: data, nombre d'animals i categoria a la qual pertanyen, codi de l'explotació de destí, incloent-hi l'escorxador, o lloc de destí i número de guia o certificat sanitari o document de trasllat.
- i) Incidències de qualsevol malaltia infectocontagiosa o parasitària, data, nombre d'animals afectats i mesures practicades per controlar-los i eliminar-los, si escau.
- j) Cens total d'animals durant l'any anterior desglossat per les categories següents: engreix, garrins, cria/transició, truges, reposició i verros, i amb indicació de la raça, d'acord amb la comunicació d'informació prevista a l'article 8.2.c).
- k) Substitució, quan sigui procedent, dels mitjans d'identificació dels animals per pèrdua o deteriorament.
- l) Nom, cognoms i signatura del representant de l'autoritat competent que ha comprovat el registre, i data en la qual ha dut a terme la comprovació.